

MILLIY IQTISODIYOTDA XIZMAT KO'RSATISH SOHASINI RIVOJLANTIRISH ISTIQBOLLARI (FARG'ONA VILOYATI MISOLIDA)

O'zbekiston Respublikasi Bank-Moliya Akademiyasi tinglovchisi

G'ofurov Umidjon Shukurjon o'g'li

e-mail: umid1811@gmail.com

Annotatsiya: Xizmat ko'rsatish sohasi hududlarning iqtisodiy rivojlanishida muhim rol o'ynab, yangi ish o'rinlari yaratish, mehnat unumdorligini oshirish va iqtisodiyotning umumiy diversifikatsiyasiga hissa qo'shadi. Mazkur maqola Farg'ona viloyatida xizmat ko'rsatish sohasini rivojlantirish istiqbollarini, uning o'ziga xos ijtimoiy-iqtisodiy sharoiti, imkoniyatlari va muammolarini hisobga olgan holda tahlil qilishga qaratilgan.

Kalit so'zlar: bank, moliya, iqtisodiyot, xizmat ko'rsatish, farovonlik, strategiya, xizmatlar.

ПЕРСПЕКТИВЫ РАЗВИТИЯ СФЕРЫ УСЛУГ В НАЦИОНАЛЬНОЙ ЭКОНОМИКЕ (НА ПРИМЕРЕ ФЕРГАНСКОЙ ОБЛАСТИ)

Аннотация: Сфера услуг играет важную роль в экономическом развитии регионов, способствует созданию новых рабочих мест, повышению производительности труда и общей диверсификации экономики. Целью данной статьи является анализ перспектив развития сферы услуг Ферганской области с учетом ее уникальных социально-экономических условий, возможностей и проблем.

Ключевые слова: банковское дело, финансы, экономика, сервис, благосостояние, стратегия, услуги.

PROSPECTS FOR THE DEVELOPMENT OF THE SERVICE FIELD IN THE NATIONAL ECONOMY (FOR THE EXAMPLE OF FERGANA REGION)

Abstract: The service sector plays an important role in the economic development of regions, contributes to the creation of new jobs, increases labor productivity and general diversification of the economy. This article is aimed at analyzing the prospects for the development of the service sector in Fergana region, taking into account its unique socio-economic conditions, opportunities and problems.

Key words: banking, finance, economy, service, welfare, strategy, services.

Kirish

Xizmat ko'rsatish sohasi ko'plab mamlakatlarda iqtisodiy o'sishning muhim omiliga aylanib, bandlik, innovatsiyalar va umumiy iqtisodiy farovonlikka katta hissa qo'shmoqda. Mamlakatlar raqamli asrda rivojlanishda davom etar ekan, xizmat ko'rsatish sohasi keng ko'lamli o'sish va o'zgarishlarga tayyor. Ko'pincha iqtisodiyotning tayanchi deb ataladigan xizmat ko'rsatish sohasi iqtisodiy o'sishni, aholi bandligini oshirish va milliy iqtisodiyotda texnologik innovatsiyalarni ta'minlashda muhim rol o'ynaydi. Bank va moliyadan tortib sog'liqni saqlash, ta'lim, turizm va axborot texnologiyalarigacha xizmat ko'rsatish sohasi umumiy yalpi ichki mahsulot va mamlakat farovonligiga sezilarli hissa qo'shadigan keng ko'lamli faoliyatni o'z ichiga oladi.

Asosiy qism

Ko'pgina rivojlangan va rivojlanayotgan iqtisodiyotlarda xizmat ko'rsatish sohasi YaIM va bandlikning salmoqli qismini tashkil qiladi. Xizmatlarga asoslangan iqtisodiyotga o'tish texnologik taraqqiyot, globallasuv, iste'molchilarning xohish-istaklarining o'zgarishi va bilimlar iqtisodiyotining yuksalishi kabi omillar bilan izohlanadi. Xizmatlar qiymat yaratish, samaradorlikni oshirish va jahon bozorida mamlakatlarning umumiy raqobatbardoshligini oshirishda tobora muhim ahamiyat kasb etmoqda. Xizmat ko'rsatish sohasining asosiy afzalliklaridan biri bu turli xil malaka va ta'lim darajasi uchun bandlik imkoniyatlarini yaratish qobiliyatidir. Moliya va IT sohasidagi yuqori malakali mutaxassislardan tortib mehmondo'stlik va sog'liqni saqlash sohasidagi xizmat ko'rsatuvchi xodimlargacha, sektor inklyuziv o'sish va ijtimoiy harakatchanlikka hissa qo'shadigan keng ko'lamli ish rollarini taklif etadi. Bundan tashqari, xizmat ko'rsatish sohasi iqtisodiyotda innovatsiyalar va samaradorlikni oshirish uchun muhim bo'lgan doimiy o'qitish, malaka oshirish va bilimlarni oshirish orqali inson kapitalini rivojlantirishda hal qiluvchi rol o'ynaydi.

Xizmat ko'rsatish iqtisodiyotining yuksalishi:

Texnologiyaning jadal rivojlanishi, globallasuv va iste'molchilarning xohish-istaklarining o'zgarishi bilan xizmat ko'rsatish iqtisodiyoti milliy iqtisodiy muhitda ustun kuch sifatida paydo bo'ldi. Axborot texnologiyalari, telekommunikatsiyalar, sog'liqni saqlash, moliyaviy xizmatlar, turizm va ta'lim kabi xizmatlar ko'plab mamlakatlarda an'anaviy sanoat tarmoqlarini ortda qoldirib, iqtisodiy faoliyatning asosiy omillariga aylandi.

Xizmat ko'rsatish sohasining kelajagini shakllantiruvchi asosiy tendentsiyalar:

1. Raqamli transformatsiya: Raqamli texnologiyalarning paydo bo'lishi xizmatlar ko'rsatishda inqilob qildi, bu esa korxonalariga global miqyosda mijozlarga erishish, operatsion samaradorlikni oshirish va tajribalarni shaxsiylashtirish imkonini berdi. Elektron tijorat, fintech, telemeditsina va onlayn ta'lim xizmat ko'rsatish sohasidagi

o'sishni rag'batlantirish uchun raqamli transformatsiyadan foydalanadigan tarmoqlarga misoldir.

2. Bilimga asoslangan xizmatlarga o'tish: tadqiqot va ishlanmalar, konsalting va ijodiy sohalar kabi bilimni talab qiluvchi xizmatlarga talab ortib bormoqda. Malakali ishchi kuchini rivojlantirish va ushbu sohalarida innovatsiyalarni qo'llab-quvvatlashga sarmoya kiritgan mamlakatlar jahon bozorida raqobatbardosh ustunlikka ega bo'ladi.

3. Barqarorlikka e'tibor qaratish: Barqarorlik va ekologik ong iste'molchilar va biznes uchun asosiy muammolarga aylanmoqda. Xizmat ko'rsatish sohasi iqtisodiy o'sishga va atrof-muhitni muhofaza qilishga hissa qo'shadigan yashil energiya yechimlari, ekologik toza turizm, barqaror qishloq xo'jaligi va chiqindilarni boshqarish xizmatlari uchun imkoniyatlarni taklif etadi.

1. Strategik joylashuv va aloqadorlik: Farg'ona viloyatining Markaziy Osiyo chorrahasida joylashgan strategik joylashuvi transport va logistika xizmatlarini rivojlantirish uchun katta imkoniyatlar yaratadi. Tadqiqotlar shuni ko'rsatadiki, ulanish infratuzilmasini yaxshilash, transchegaraviy savdoni kengaytirish va mintaqaviy integratsiya tashabbuslarini qo'llash mintaqada xizmat ko'rsatish sohasining o'sishiga yordam beradi.

2. Turizm salohiyati: Mintaqaning turli madaniy merosi, tabiiy diqqatga sazovor joylari va tarixiy obidalari turizmni rivojlantirish uchun foydalanilmagan salohiyatni ifodalaydi. Tadqiqotlar shuni ko'rsatadiki, turizm infratuzilmasiga sarmoya kiritish, barqaror turizm amaliyotini targ'ib qilish va tashrif buyuruvchilar tajribasini oshirish iqtisodiy o'sishni rag'batlantirishi va xizmat ko'rsatish sohasida bandlik imkoniyatlarini yaratishi mumkin.

3. Inson kapitalini rivojlantirish: Tadqiqotlar xizmat ko'rsatish sohasi uchun raqobatbardosh ishchi kuchini yaratish uchun ta'lim va malaka oshirishga sarmoya kiritish muhimligini ta'kidlaydi. O'rganishlar Farg'ona viloyatidagi kamchiliklarni bartaraf etish, tadbirkorlikni rivojlantirish va xizmat ko'rsatishga yo'naltirilgan biznesda innovatsiyalarni qo'llab-quvvatlash maqsadida ta'lim muassasalari, korxonalar va davlat idoralari o'rtasida hamkorlikni rivojlantirish tavsiya etiladi.

Xizmat ko'rsatish sohasini rivojlantirishga qaratilgan siyosatning oqibatlari:

Hukumatlar xizmat ko'rsatish sohasini rivojlantirish uchun qulay muhit yaratishda hal qiluvchi rol o'ynaydi. Asosiy siyosat choralari quyidagilardan iborat:

- Xizmat ko'rsatishni qo'llab-quvvatlash uchun infratuzilma va raqamli ulanishga sarmoya kiritish.

- Rag'batlantirish va inkubatsiya dasturlari orqali tadbirkorlik va innovatsiyalarni rag'batlantirish.

- bilimga asoslangan iqtisodiyot talablarini qondirish uchun malaka oshirish va ta'limni kuchaytirish.

- xizmat ko'rsatish eksportini kengaytirish va to'g'ridan-to'g'ri xorijiy investitsiyalarni jalb qilish uchun savdo va investitsiyalarga ko'maklashish.

Xizmat ko'rsatish sohasi milliy iqtisodiyot uchun ko'plab imtiyozlarni taqdim etsa-da, u tartibga solish cheklovlari, malaka yetishmasligi, kibexavfsizlik risklari va bozor raqobati kabi muammolarga duch keladi. Raqobatbardosh va barqaror bo'lib qolishi uchun xizmat ko'rsatuvchi provayderlar o'zgaruvchan bozor dinamikasiga moslashishi, texnologiya va infratuzilmaga sarmoya kiritishi, xizmat sifati, mijozlar ehtiyojini qondirish va axloqiy amaliyotlarga e'tibor qaratishi kerak.

Xulosa

Xulosa qilib aytganda, xizmat ko'rsatish sohasi iqtisodiy o'sishni, yangi ish o'rinlarini yaratish va milliy iqtisodiyotda innovatsiyalarni rivojlantirish uchun ulkan salohiyatga ega. Raqamli transformatsiyani qabul qilish, bilimga asoslangan xizmatlarga sarmoya kiritish va barqarorlikka ustuvor ahamiyat berish orqali mamlakatlar barqaror rivojlanish va global raqobatbardoshlik uchun o'zlarini joylashtirishlari mumkin. Ushbu maqola Farg'ona viloyatida xizmat ko'rsatish sohasini rivojlantirishning muhim istiqbollari yoritib beradi hamda siyosatchilar, tadbirkorlar va mintaqadagi iqtisodiy o'sish va farovonlikka ko'maklashishdan manfaatdor tomonlar uchun qimmatli tushunchalar beradi. Farg'ona viloyati o'zining strategik afzalliklaridan foydalanish, inson kapitalini rivojlantirishga sarmoya kiritish va maqsadli siyosat tadbirlarini amalga oshirish orqali barqaror rivojlanish, bandlik imkoniyatlarini yaratish va aholining hayot sifatini yaxshilash uchun xizmat ko'rsatish sohasi salohiyatidan foydalanishi mumkin.

Foydalanilgan adabiyotlar

1. Ibodulloyevich, I. E. (2024). XIZMAT KO 'RSATISH KORXONALARI FAOLIYATLARINING SAMARADORLIGINI OSHIRISHNING TASHKILY MEXANIZMINI TAKOMILLASHTIRISH. *Gospodarka i Innowacje.*, 46, 608-615.
2. Sharifovich, K. L. (2023). O 'ZBEKISTON RESPUBLIKASIDA XIZMAT KO 'RSATISH SOHALARIDA RAQAMLI IQTISODIYOTNING O 'RNI VA AHAMIYATI. *ZAMONAVIY FAN, TA'LIM VA ISHLAB CHIQRISH MUAMMOLARINING INNOVATSION YECHIMLARI*, 7, 27-29.
3. Toxirovna, S. G. (2023). Raqamli iqtisodiyot sharoitida aholiga maishiy xizmat ko 'rsatish tarmog 'i faoliyatining samaradorligini oshirish. *Gospodarka i Innowacje.*, 313-319.
4. Akbarovna, X. G. (2024). XIZMAT KO'RSATISH SOXASI VA TADBIRKORLIK FAOLIYATINI RIVOJLANTIRISHDA INNOVATSIYALARNING ROLI. *IQTISODIYOT VA ZAMONAVIY TEXNOLOGIYA JURNALI/ JOURNAL OF ECONOMY AND MODERN TECHNOLOGY*, 3(5), 91-94.